

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnštvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.

Čekovni račun: št. 13.807.
[začasno še tudi 13.321]Vodstvo državne
licejske knjižnice
v Ljubljani

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din.Oglasi: prostor 1×87 mm 1 Din
Malloglasi: beseda 50 p, najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in pódpisujte,
sicer se ne priložijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštn. proste

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

V znamenju križa nekdanj in sedaj.

S križem v roki so fanatični duhovniki vodili nezavedno ljudstvo v boj proti svojim nasprotnikom, v zasmehovanje onega križanega Jezusa, ki je učil: ne ubijaj! S križem v roki, molitev na usnih: ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! so slabi božji namestniki in njihove krvoželjne banditske inkvizitorske tolpe z naslodo mučile in končno sežgale na grmadah vse one, ki so se predznili učiti naravne zakone in pojave, ki so stremeli za znanstvom in napredkom ali oznanjevali pravi Kristusov nauk, pravo krščansko vero. Z ognjem in mečem so „nezmotljivi“ papeži ustanavljali svojo posvetno državo na tem svetu, delavnemu ljudstvu pa oznanjevali „raj na onem svetu“. Z ognjem in mečem so širili krščansko vero v znamenju sv. Križa. Tako je bilo nekdanj in je še dandanes, včasih te v drugi obliki.

S križem na izkaznici dobiš polovično vožnjo (Marijanski kongres, božja pota itd.), tako je ukazal klerikalni tiger in minister saobračaja (prometni minister) prof. Sušnik v letu 1924; množice zbrane pod rumeno-belo ali pa državno zastavo (klerikalci odkar so na vladi, so državotvorni) uživajo isto tako polovično vožnjo, kakor jo uživa nešetokrat po klerikalnem časopisju toliko opsovana organizacija „Orjuna“; Sokol in Orel ne zaostajata za njimi. Kdor se pa vozi z rdečo zastavo, s proletarskim znakom na sebi na okrožni zlet delavskih teledavnih emot v Trbovlje, naj plača polno vožnjo, kajti delavci niso enakopravni državljani kakor Orjunaši, Sokoli in Orli, Sokolice in Orlice, romarji in slični. Tako je zapisano v mladi državi SHS pod novo vlado, „vlado zakonitosti, reda in pravice“.

Povsod Boga! glasila se je neka pesem na vabilu k Evharističnemu shodu dne 16. in 17. VIII. na Vrhniki. „Mi hočemo povsod Boga!“ pravite nadalje, torej je Bog tudi tam v tisti sajadi in solzni dolini trpljenja — v Trbovljah. Zakaj ovirate naš pohod tja, tudi mi častimo Boga po svoje, mi ga vidimo povsod v naravi, v vsem, kar nás obdaja. Klerikalci ga pa zaklepate v cerkve, kapelice in druge hrame, da ga vam kdo ne ukrade.

Vaša vera ni vera Kristusa, ker Kristus je učil ljubezen, bratstvo in enakost vseh bitij na zemlji. Vam, klerikalci, je dobro vsako sredstvo v dosegu vaših ciljev. „Ne laži“ uči vas krščanska vera, vaš klerikalni agitatorski list „Domoljub“ je pa nagromadil že toliko laži v svojih člankih, da je splošno znan pod imenom „Lažiljub“. Ali res nimate niti enega poštenega človeka v svojih vrstah, ki bi vam rekel: Povrnimo se k onemu nauku krščanske vere ki jo je učil Jezus, ustavimo list „Lažiljub“ in ustanovimo list „Resnicoljub“, v katerem bi se pisala le gola resnica? Niste pa samo lažniki, ampak ste tudi hinavci, zagovarjate krščanski socializem, komunizem in kapitalizem, samoupravo, avtonomijo, zakonodajno avtonomijo, republiko in monarhijo mogoče tudi anarhijo — vse ima prostor pod vašo mogočno klerikalno stavbo. Da se temelji sicer trhle stavbe ne zrušijo, prepovedujete vašim pristašem čitanje drugih časopisov, znanstvenih knjig, poslušanje predavanj, udeležbo shodov nasprotnih strank zato ste pa ustanovili za vsak stan drug časopis, potem katerih držite ljudstvo v temi. Kdor se bori proti vaši nekrščanski strankarski moralni, je brezverec, neznačajnej, antikrist in ne vem kaj še vse. Ako zadene vašega nasprotnika nesreča, če si zlomi ali izpahne roko, že pravi „božji namestnik“ na prižnici ali drugod: „Bog ga je kaznoval!“ Takoj nato mogoče že razlaga: „Bog je neskončno usmiljen!“ Ali je mogoče, da isti bog, ki je neskončno usmiljen in pravičen, more sovražiti in kaznovati človeka, ki je ustvarjen po božji podobi? Ali je bil Kristus strankar? Kdor si Boga predstavlja tako, je ravno tako slab kristjan, kakor oni, ki mehanično blebata vse molitve, poljubljaja križanemu Kristusu noge v cerkvi, v mislih ima pa sovraštvo do sosega — socialisti. Pri svojih molitvah ne misli na ono silo, ki je ustvarila vesoljni svet.

Spomnimo se onega duhovnika v Južni Italiji, ki je pred kratkim izganjal hudiča iz obsedenega dekleta. Čudež božji! so vzkliskali nezavedni ljudje. Čudež božji! so govorile pobožne ženske, mlade in stare, fanti in moški! Čudež božji je bila tudi Johanca iz Vodice in romale so cele procesije, pobo-

žni farani, občinski odborniki in svetovalci, župani in župniki in drugi visoki verski dostojanstveniki gledat ta čudež božji. Johanco iz Vodice! Odkrila se je sleparija, čudeža ni bilo več, kakor ga sploh nikdar ni bilo. V preteklih stoletjih bi vsakega, ki bi skušal razkriti sleparije čudežev božjih, brezdvomno s peklenškimi mukami mučili in sežgali na grmadah! „Slovenec“ pa pravi v št. 205 v članku „K marijanskemu kongresu“, da vidi najboljše in najbolj pred svojim časom korakajoče duhove, kako se klanjajo idealom krščanske Cerkve in tožijo po stoletjih, ko je praznično razpoloženje vladalo v vseh srcih. Tako pravi „Slovenec“ in za dokaz navaja Mac Donald, socialističnega predsednika angleške vlade. Ne toži se socialistom prav nič po čistih najstrašnejših časih človeške zgodovine — inkvizicije! Ti časi ostanejo za vekomaj v spominu vsem onim, ki se zavedajo, kam pripelje strast in verska blaznost takozvanih „božjih namestnikov“. Laž je, da je vladalo takrat — „praznično razpoloženje v vseh srcih“. Sploh ste te besede angleškega ministrskega predsednika in delavskega voditelja Mac Donald izrabili v svoje svrhe, v istem članku pravite pa, da socialni internacionalizem ni osrečil človeštva.

Osrečil ga še ni, pride pa doba, ko ga bo in ta doba nam je tem bližja, čim bolj se proletariat zaveda, da ni božjih čudežev in da služijo čudeži kakor „Johanca iz Vodice“ le klerikalcem in klerikalizmu, stranki, ki se pri nas tudi nazivlja Slovenska ljudska stranka. Vsako sredstvo jim je došlo dobro v dosegu ciljev klerikalne buržoazije. Vaše mesto, zavedni proletarci, je socializem in vaš list „Napreje“. Nihče vas ne bo odrešil, če se ne boste sami! —

Socialist iz ljubljanske okolice.

Razno.

Nedavno tega smo poročali o naši vladi, da je odklonila garancijsko pogodbo Zveze narodov. Dne 10. tm. pa je naš zunanji minister na seji III. komisije, ki je razpravljala o razorožitvenem vprašanju, naš zunanji minister Dr. Voja Marinković izjavil, da je vlada svoje nazore spremenila in da sprejema kakor Macdonald ameriški predlog. G. Voja Marinković je podal celo precej pametno opredelitev napadalca. Pravi, da je napadalec vsakdo, kdor odkloni mednarodno razsodišče. Fino! Počasi bomo že naprej prišli, samo to je za nas sramotno, da nas morajo šele Macdonaldi naučiti pameti in človečanskih načel. — Japonska se je tudi priključila ameriškemu stališču. — Edino Francoska dela pri stvari še nekaj zgage. Nje delegat Boncourt pravi sicer, da se strinja z angleško-ameriškim stališčem, samo da je potrebna prej pridružitve vseh držav. Gotovo! Francoska naj se kar pridruži, s tistim pol tucatom manjših in večjih razbojnikov, ki hočejo živeti še vedno v stari barbarščini, bomo potem kmalu pri koncu.

Uradniška deputacija je posetila finančnega ministra radi izplačila razlike na prejemkih od 1. okt. 1923. do 1. maja 1924. in radi revizije uradniških razvrstitev. Glede prvega finančni minister „upa“, da se bo izplačilo izvršilo 1. okt. t. l., glede drugega je posebna komisija pravosodnega ministrstva izjavila, da bo revizija trajala gotovo več mesecev. „Upati“ in „več mesecev revidirati“ se pravi: za nos voditi. In to vse, ker so uradniki tudi sami preveč „upali“ v delo prejšnje in sedanje vlade, pa čakali cela leta, da jim pade rešitev iz nebes.

Radičeva stranka je postavila zahtevo, da se mora ustanoviti posebno ministrstvo brez listnice za Hrvaško. To zahtevo je vlada odbila, pač pa bo poslala vodstvu HRSS neke ultimati, če bo nosilo odgovornost za nadaljnji razvoj političnih dogodkov in če bo poslalo svoje zastopnike v vlado ali jo samo podpiralo. Odločitev pade baje na nedeljskem radičevskem shodu v Zagrebu. Smo torej že noter, v novi krizi.

V notranjem ministrstvu v Beogradu, in sicer v oddelku za „Slovenijo“, se izgublja časopisi. Vsak čas dobivamo reklamacije potom okr. glavarstva, danes zahtevajo zopet „Napreje“ št. 94, 97, 100, 101, 103, 107 in 111. Mi imenujemo to nered. Dolžnostni izvodi so že itak precejšnja obremenitev, na vse mogoče urade in neurade je treba list pošiljati zastopnj, zraven je pa še toliko posla z reklamacijami, ne le pri nas ampak tudi po uradib, ki bi

naj vršili kaj važnejšega. Pa tudi se nam zdi neumnno nadomeščati izvode, ki jih nosi v Beogradu kdo na stranišče ali pa jih morebiti celo prodaja. Če je pa pošta kriva, naj g. se notranji minister obrne na poštne ministra, da napravi red.

Nazarenci so verska družba, ki odklanja med drugim vojaško službovanje. Tudi pri nas se razširja. V Iloku (Slavonija) so zaprli te 70 vojnih obvezancev Nazarencov, vlada je pa sedaj v veliki zadregi, kaj bi s temi kristjani naredila. Dokler so prijeli kakega posameznega Nazarenca, je že šlo — vtaknili so ga v zapor, pa je bila stvar končana. O takih posameznih slučajih smo že večkrat poročali. Ampak 70 ljudi naenkrat — za takšno število pa začenja že celo kapitalistični družbi primanjkovati verig, celic in zapahov.

Vinskim trgovcem in producentom, ki odpočujejo na vinarski kongres 15.—16. tm. v Beogradu, je minister Sušnik dovolil vozne olajšave. Kdor nas bo v prihodnosti vprašal, kaj imajo klerikalci rajši, alkoholiziranje ali delavske telesno vzgojo, mu ne bomo v zadregi z odgovorom.

Vagone, ki se nahajajo od prevrata sem po postajah, zlasti na gorenjski progi, bodo baje počasi prepeljali v delavnice in jih popravili. Prehitro jim tudi mi ne priporočamo. Drugače ne bodo utegnili po poti razpasti v prah in dati našim skrbnim režimom prilliko da napumpajo ljudstvo za nove kredite radi nabave novih vagonov!

Vlado reda, zakona in pravice imamo. V Beogradu so obsodili na šestmesečni zapor bivšega komunističnega poslanca Kostu Novakovića in sicer na temelju zakona o zaščiti države. Novaković je spisal brošuro, v kateri zahteva, naj se Macedonija izroči Macedoncem v samoupravo. In to je seveda pri nas nevarna reč, zlasti ker imamo še takšne zakone, ki nam po svoje dovoljujejo svobodno izražati mnenja.

Na Dumaju je splošna kovinarska stavka že napovedana. Po nekkih poročilih stavka nad 120.000 delavcev. Komunisti so položaj zelo otežkočili s svojimi brezumnimi strankarskimi gonjmi in uprizoritvami divjih stavk. Njihova skrahirana stranicca potrebuje pač kapitalističnih denarnih in drugačnih podpor. Večina podjetnikov še vedno odklanja 15 odstotno mezdno zvišanje.

V Tirnavi na Slovaškem je imel znani klerikalni kolovodja Hlinka shod, pri katerem je prišlo do dejanskih spopadov s komunisti in socialisti. Bilo je več oseb teško in lažje ranjenih, tudi Hlinka jih je nekaj dobil.

V Parizu se je na Herriotovo iniciativo postavil odbor, ki naj preuči pravne pogoje za priznanje sovjetske Rusije.

Konferenca angleškega, francoskega in nemškega ministra za delo je zaključena s tem rezultatom, da bo mogoče priti do skupne ratifikacije washingtonske pogodbe.

V Rusiji so obesili tri bivše ljudske komisarje, ki so poneverili državni denar.

Nenavadna in strašna vojska. Iz južne Rusije javljajo, da koraka proti poljski meji iz zapadne Ukrajine tri kilometre dolga in poldrug kilometer široka vojska poljskih miši, ki je opustošila že celo pokrajino. Prebivalstvo ob poti tega čudnega vojnega pohoda beži na levo in desno.

Še eno republiko je sklenila sovjetska vlada ustanoviti ob Besarabski meji. Imenovala se bo moldavsko in bo štela 400.000 prebivalcev.

V Gruziji vseeno ni miru, čeprav se boljševiki o dogodkih v tej deželi lažejo kakor grešni kristjani Bogu pri spovedi. Vstašem se pridružuje vedno več delavcev, ki so boljševike v več bojih že pošteno našeškali. Za plačilo so boljševiki ustrelili 24 socialističnih voditeljev, med njimi več članov centralnega odbora vstaškega gibanja in članov menjševskih organizacij v inostranstvu. Predsednik nacionalne gruzijske vlade je zaprosil Macdonalda med njegovim bivanjem v Ženevi, naj nastopi v prid gruzijskega prebivalstva in naj moskovsko vlado pripravi do tega, da se spor reši z razsodiščem.

Na Kitajskem se upirajo vojaški poveljniki na vseh koncih in krajih. Pokrajina Ce-kiang je proglasila svojo neodvisnost, v Mongoliji je izbruhnila revolta, vojaški guverner v Fukiju je napovedal Ce-kiangu vojno, zmešnjava vlada vsepovsod in v tej zmešnjavi se vršijo krvavi boji v katerih pogin-

ja mnogo ljudi. Centralna vlada je mobilizirala vsò vojsko, ki ji je na razpolago.

V kitajski spor se Angleška, kakor poročajo iz Londona, ne bo vmečavala, najmanj pa s kakšnimi skupnimi intervencijami pri pekinški vladi.

Združene države so odklonile vabilo, da bi poslale v komisijo zveze narodov za mednarodno nadzorovanje oboroževanja posebnega zastopnika, češ da ima ta komisija preozek delokrog. Pač pa so izjavile, da se udeležijo vsake mednarodne konference, ki bi resno hotela rešiti razorožitveno vprašanje.

Prvotne vesti o obsodbi obeh mladostnih moritcev Leopolda in Loeba na vešala, je bila, kakor sedaj poročajo, prenaplajena. Obsodili so ju 8. tm. na dosmrtni zapor ali, kakor se razsodba v resnici glasi na 99 letno ječo. Morilca sama sta pričakovala, da ju bodo obesili in sta sedaj zelo razočarana. Publika se je razdelila v dva tabora, ki sta se zbrala na dan zadnje obravnave pred sodno palačo v Chicago, se med seboj zmerjala in stepla. Sodnik ki je razsodbo izrekel, je v smrtal nevarnosti, ker ni morilca obsodil na smrt, mu pošilja en tabor v publiki zročila pisma, da bo sam padel. Brez oboževanja policijskega spremstva ne more sploh nikamor več.

Kupujte čevlje samo z znamko „Sloga“.

Ako piješ „BUDDHA“ čaj, vživaš že na zemlji raj!

Razum in denar.

Kaj je več vredno, razum ali denar? Tukaj je na razpolago dano, da lahko vsak sam premisli, ali je danes denar res vse na svetu.

Če bi položili razum na mizo kakor denar, potem bi pa ljudstvo skupaj sklicali in mu dali prosto voljo, da naj si vzame, kar mu je bolj všeč, tedaj bi gotovo 90% ljudstva zgrabilo po denarju, ker še vedno vlada v večini nespametni egoizem v nasprotju s pametnim.

Egoizem je sama navada kakor kaditi in piti. Še vedno vsepovsod slišiš: Za denar se vse dobi! — Res je, da se vse dobi, še razum se da kupiti dandanes. Ko pridejo pa v prihodnosti bolj uvideni časi, bo razum več vreden in ne tisti, ki se kupuje. Zavedni socialisti to že zdavnaj ve, da je razum toliko vreden, da ga ni mogoče z nobenim denarjem poplačati.

Denar je mrtva stvar, razum pa je živo bitje; razum je naredil denar; če položiš kam denar, bo tako dolgo ležal, da pride razum zraven, ga vzame in dalje da.

Zakaj je razum več vreden? Vzemimo na pr. norca. Daj norcu denar, pa boš videl, kaj bo napravil z njim. Ravno tako bi napravil kakor z vsakim papirjem: na različne načine bi ga uničil. Zakaj bi ga uničil? Zato, ker norec nima razuma, da bi vedel, kaj je uničevanje.

Kaj bi napravilo zopet 90% tistih ljudi z denarjem? Zgubili bi ga prav tako, kakor so ga pograbili! Zgubili bi ga zato, ker nimajo razuma. Seveda ima dosti med temi ljudmi tudi razum, toda ceniti ga ne znajo in rabiti.

Razum bi pograbili samo kapitalisti, ker kapitalizem je imel priliko izšolati se, kako se ljudstvo goljufa. [Pa vendar bi mi trdili, da bi tudi kapitalisti ne zgrabili po pravem razumu! Kdor hoče z razumom goljufati, ta namreč ni razumen, pameten pa še manj. Ampak to je poglavje, ki ga je treba posebej obdelati. Ur.]

Te šole, ki so še dandanes, gor do najvišjih šol, so učeče se ljudi vedno tako vzgajale, da morajo ljubiti in biti pokorni — kapitalizmu. — Sami pa ne smejo prosto razvijati svoj razum.

Če bi bilo pred par sto leti, ko kapitalizem še ni imel take šole in inteligence, tedaj bi tudi kapitalisti čisto po roparsko planili po denarju; tako se pa razvija ta roparska družba tako moderno, da bi vzela v izbiro med denarjem in razumom vedno rajši razum, ker ve, da je vzela tudi — denar, če vzame razum.

Če bi znala delavec in kmet svoj razum ceniti, tedaj bi ne bila tako globoko zaslužena.

Če bi znali višji gospodje, ki so v kapitalističnih šolah študirali, profesorji, doktorji, inženirji, višji uradniki itd. ceniti svoj razum in svoje delo, tedaj bi tudi ne bili tako zasluženi, kakor smo mi delavci in kmetje.

Ta izobražena inteligenca ne ve, kako je bogata v svojem — razumu! To je pa še najbolj žalostno, da inteligenca svoj razum za denar prodaja — kapitalistu.

Vsemu temu je kriva kapitalistična politika, kriva pa je inteligenca še bolj, ker vidi krivico pri sebi in pri nas, pa ne da obveljati pravici. To se pravi, da daje svoj razum kapitalistu na razpolago, namesto da bi sama mislila.

Mi socialisti pričakujemo našo rešitev tudi v sodelovanju z inteligenco. Ne z denarjem, temveč od njenega razuma. Prepričani smo, da do te rešitve pride, čeprav nas inteligenca sedaj še bojkotira. Naša dolžnost je, da se sami izobražujemo, da homo znali sami misliti in uporabljati svoj razum. Seveda, kolikor prej pride inteligenca k nam, toliko bližja nam je rešitev. Mi vemo, kaj je krivda temu da inteligenca ni dosti med nas. Sramuje se nas, ker imamo žuljave roke in raztrgano obleko, na drugi strani se pa boji kapitalističnega strahovanja,

ki ji odteguje v slučaju nepokorščine denar. Ključno vam pa: Opustite tisto klečeplazstvo in bodite odkriti socialisti, drugače boste tudi vi kmalu zamazani in raztrgani kakor mi! [Večina inteligence je danes že v takšnem položaju. Ur.]

Proč z ljubeznijo do denarja, proč z nespametnim egoizmom! Spoznavaj ljubezen do naravne pravice in do življenja vsega človeštva. Ko boš to spoznal, boš ponosen na samega sebe, čutil se boš za 50 let pred vsemi tistimi, ki capljajo z izdajstvom nad svojim razumom za kapitalističnim denarjem.

Zlomite nadvlado denarja! Danes moramo še vedno gledati, kaj dela ta denar, ki ga imajo posamezniki v rokah. Ljudstvo morijo, človeška telesa obešajo, izpuščajo ljudi iz ječ, ki so zagrešili največje lumparije nad narodom, meči, puške in topovi, vsa moralna sredstva se delajo iz tega denarja proti ljudstvu. Zato je pa vsakega posameznika dolžnost, da pomaga preobrniti ta sistem in delati za pripoznanje razuma. Ko bo večina delala za to načelo, takrat bo razum več vreden nego ves denar!

FR. OSET.

SEJANJE NEZADOVOLJNOSTI

„Zakaj sejete nezadovoljstvo med ljudstvo? Ljudje so s svojimi razmerami zadovoljni; naokoli pridete vi, socialisti, pa jih napravite nezadovoljne in nesrečne.“

Take so trditve in ugovori socialističnim agitatorjem sploh.

Proti tem trditvam in ugovorom moramo nastopiti.

Predvsem ni res, da je ljudstvo zadovoljno. Listi so polni vesti o štrajkih, o bojkotih in bombnih atentatih in o nemirih sploh, ki izražajo ogorčenje nad navijanjem cen živilom, o samomorih itd. Vse to kaže, da ljudstvo ni zadovoljno.

Socialisti kažejo iz te nezadovoljnosti pot.

Res je, da je med nami razred ljudi — na splošno iz najglobljih nižin življenja, ki je prenehal stremeti po boljšem, in se je pogreznil popolnoma v neke vrste duševno mrtvilo, kateri je kakor avtomat in je nehal popolnoma nasprotovati krivičnosti, ki se godi njemu in drugim, in nezadovoljnost ga je minila.

Toda, ali je to zadovoljnost? Če se smatra to za zadovoljnost, potem nas bog obvaruj pred njol! Te vrste zadovoljnost je taka, kakršno vidimo pri človeku, ki umira.

Človek, ki se je prenehal boriti proti krivičnosti, katerega srce nič več ne boli, ko vidi veličansko mizerijo, v kateri živi sam in milijoni drugih, ki nima več občutkov za lepote življenja, je vreden največjega obžalovanja!

Zadovoljni? — Ljudje — socialisti, niso zadovoljni! Niti ne bodo dovolili, da bi delavstvo ostalo zadovoljno. Tudi če splošno delavstvo to hoče, socialisti ne moremo privoliti v to. Drmali ga homo iz njegovega spanja tako dolgo, da bo videl vse grozote, ki jih vidijo socialisti, da bo videl sliče nove družbe in bo rama ob rami pomagal, da jo realiziramo.

„Proletarec“.

UTRINEK.

Da smatrajo socialisti vero za privatno zadevo, je naravno.

Toda da smatrajo popje svoje privatne zadeve za vero, to je vseeno nekoliko razločka,

[„Leuchtrakete“.]

Dopisi.

ZNAČILNO.

Za napredek resnice v socialističnih vrstah je zelo lepo, da imamo v „Napreju“ priliko spoznati od časa do časa tudi izvestne izraske socializma v „Socialistu“ in jih sami presojati, ne da bi nam kakšen bog mogel kaj natveziti. Tako je tudi v objavo notice iz „Socialista“ št. 35 „Bernotova morala“ v „Napreju“ 124, ki govori o dijaku Podbevšku. Značilno je le za „Socialista“, s kakšnimi karakteri že operira in kakšne tipe uporablja v umazanem boju proti nam pri tem pa spretno zamolči najvažnejši del resnice. Če bi bilo „Socialistu“ res kaj do resnice, bi moral dodati, da je prišel Podbevšek le iz koritarskih namenov k „Napreju“ in da je figarsko zbežal k radikalcem, ker se je tam obetal takrat najboljši izgled zadostiti osebnim ambicijam in želji po blagu. Je res torej značilno za oportunistično vrsto socializma, da sploh more uporabljati take značaje v boju proti nam. „Če hoče Bog koga kaznovati ga udari s slepoto“, pravi star pregovor in to je res. Sicer pa verjamemo, da gospoda, ki je odgovorna za pisavo „Socialista“, n. pr. G. Uratnik, dobro ve, kako stvar s Podbevškom resnično stoji pa vseeno dopušča, da se ta zadeva politično izrablja proti „Napreju“. G. Uratnik take notice dopuška najbrže v imenu svoje resolucije na zadnjem strokovnem kongresu. To je njihova pot h konsolidaciji! G. Uratnik in dr. Korun n. pr. tudi dobro vesta, koliko je bil kdaj s. Bernot lastnik „Napreja“, ko je bil le izdajatelj v imenu pokrajinskega odbora, torej nikoli ne sam kot oseba. In take lumparije se dogajajo, kar naprej nekaznovano! Le naprej v tej smeri! — Ljubljanski delavec.

Zagreb-Sava tej blaženi postaji se uvajajo zmerom nove metode. Tako so začeli sedaj izpla-

čevati uslužbenca, ne da bi jim dali predpisane plačilne listke, kakor je bilo prej v navadi in tudi predpisano. Tako uslužbenec danes sploh ne ve, kakšne odtegljaje ima za bolniško blagajno, penzijo in druge zavode. Gospodje, naredite red, ker tudi tukaj zahtevamo, da se nam pri izplačilu dajo izplačilni listki. Za sedaj dovolj, prihodnjč bomo pa še druge reči opisali — Rč.

Vestnik „Svobode“.

Del. telovadna enota „Svoboda“ v Hrastniku I. in II. priredi v nedeljo dne 21. septembra na vrtu Gosp. Domitroviča javen nastop s sledečim sporedom: ob treh popoldne nastop članov članic in narščaja, po nastopu prosta zabava s plesom, šaljivo pošto itd. Vstopnina 7 Din za osebo. Igra priljubljena Delavska godba na pihala iz Trbovelj. Vabimo vse bližnje odseke in prijatelje telovadbe, da se v čim večjem številu tega nastopa udeležijo.

ODEBOR.

Strokovno gibanje.

Splošna delavska Unija bo priredila v mesecu septembru shode v svrhu predpriprave za zedinjenje z Osrednjim društvom kemičnih delavcev na eni in Opčim Radničkim Savezom Jugoslavije (iz Zagreba) na drugi strani v naslednjih krajih:

ŠTORE PRI CELJU, 13. septembra (sobota) ob 16. [4.] pri Sikošku.

LIBOJE, 14. IX, ob pol 10. v gostilni Škaberne.

GOTOVLJE, 14. IX, ob 15. v gostilni pri Malgaju.

PEČOVNIK PRI CELJU, 16. IX, ob 17. pri „Francelnu“ [Gov. s. Rejč].

ŠOŠTANJ, 17. IX, ob 17. v gostilni Breznik [Gov. Leskošek].

SEVNICA; RAJHENBURG, 21. IX. [čas in prostor bo razviden na letakih. Ta shod bo obenem shod proti vojni v smislu sklepa amsterdamske Internacionale.]

ROGATEC, ROGAŠKA SLATINA, [čas in prostor bo razviden na letakih, govornik s. Alojzij Leskošek.]

Dnevni red na vseh shodih bo zedinjenje industrijskega in poljedelskega delavstva v eno skupno organizacijo. Sodrugi brez razlike poklica in dela, posetite povsod sklicane shode polnoštevilno. Sočasno bodo podružnice SDU prejela izdelane predloge za zedinjenje v pogled, da bodo mogle staviti svoje predloge. — Tajništvo Splošne delavske Unije v Celju.

Dopis z Dunaja.

Vsem članom SSJ: do zmage večine članstva v stranki smo imeli samo toliko pravice v stranki kakor pri kapitalistih — molčati smo morali! Zdaj imamo celo stranko in vse delo sami na svojih ramah zato je naša socialistična dolžnost organizirati proletarijat, razširjati naš dnevnik, pisati in pobijati vse naše nasprotnike, tiste, ki nas sovražijo iz neumnosti, poučevati drugim pa onemogočiti njih nemoralno delo. Tudi svojem najboljšemu prijatelju ne smeš odpustiti, če greši, ker ti ne more biti več prijatelj, če veš, da ne dela prav.

Kakor je vsakemu znano, kako nas držijo v kleščah kapitalisti, tako lahko vsak član vidi, kako nas zapuščajo naši prejšnji voditelji. Ne opujmo radi tega — le naprej brez bojznosti! Vodimo se sami, saj nas ne more vzeti hudič, samo čitati in misliti moramo sami, pa nas ne bo mogel noben kapitalist ukaniti. — Vsak član naše stranke naj bo naročen na naš dnevnik, čeprav veliko stane. Čita naj ga s premislekom, dopisuje naj, čim več bo naročnikov, toliko cenejši, lepši in večji bo naš list. Brez prošenj in groženj nam bo morala potem odpreti svoja vrata tudi Internacionala.

Z nekaterimi dunajskimi ss. sem se že mnogo razgovarjal o naših strankinih razmerah, oni pač ne poznajo naših notranjih zadev, razumejo me pa in upam, da jim bom polagoma do konca razložil, kako je z nami. — Veseli me, ker vidim sodruge, kako skrbno delajo in se oglašajo v „Napreju“ — vedno več nas je, le naprej brez bojznosti na delo za socializem! — Fr. Oset.

Delavci!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne, ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je, kakšno

inseriratno politiko

delajo trgovci. Trgovci so bolj navezani na vas nego vi nanje!

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

12. IX. Tiskarna bratov Rušpratt v Krško, 1190